

foc i lloc

Una part petitíssima

*El dia que la nostra salut restà
a mercè dels vents*

DELFI **ROCA**

Que ha passat avui a Andorra que puguen tant les partícules? Aquest era l'assumpte d'un correu electrònic que vaig rebre el 21 de novembre. En el cos del missatge només hi havia un enllaç al web de l'índex europeu de qualitat de l'aire. En clicar-hi, Andorra apareixia en el mapa amb un punt vermell, fet que indicava una qualitat de l'aire molt dolenta. En ampliar-lo, s'informava que era degut a les PM10, que són petites partícules disperses a l'atmosfera. Provenen principalment de la contaminació generada per la combustió de motors de combustible fòssil, com els automòbils. Vaig contrastar aquesta informació amb les de la xarxa de vigilància de qualitat de l'aire del departament de Medi Ambient del Govern d'Andorra, via el seu compte a Twitter. Efectivament, també s'informava d'un "deteriorament de la qualitat de l'aire a Andorra: a les 10 h és regular: índex 3/5" Però quanta gent a Andorra tenim un compte a Twitter?, vaig pensar. Expectant, vaig comprovar que res no es va dir a l'informatiu d'Andorra Televisió. Tampoc vaig poder llegir una línia sobre aquesta pol·lució a la premsa l'endemà. Preocupant. Tot el dia amunt i avall amb la salut, la CASS i el SAAS,

¿però un episodi agut de contaminació no fa bellugar ningú? La desídia sí que és un atemptat contra la salut pública. El 21-N es va registrar a la vall central un nivell de 201 micròmetres (μg)/ m^3 d'aire. El nivell recomanat per l'OMS (Organització Mundial de la Salut) és de $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. El vam multiplicar per 10. El límit regulat per la Unió Europea és de «només» $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. El vam superar 5 cops. Aquell dia, una alerta a la població per part de les autoritats comunals i nacionals era necessària. Com també calia la presa de decisions dràstiques per tal d'evitar aquests períodes de contaminació. Més encara, quan ha estat demostrat que els nivells alts de partícules tenen un efecte advers sobre la salut, com poden ser el càncer de pulmó, malalties del sistema respiratori i del sistema circulatori. Coincident ha estat l'estudi de l'hospital Vall d'Hebron, que demostra que els dies amb mala qualitat de l'aire augmenten les fallides cardíacques. Com que via Twitter ens informem ben pocs, cal activar, doncs, altres canals per informar la població, així com mesures restrictives per evitar la pol·lució. Inclosa la generada permanentment pel forn incinerador.